

**CURTEA SUPREMĂ
DE JUSTIȚIE**

ÎNCHEIERE

privind inadmisibilitatea recursului

în cauza civilă

Vasile Dunaievschi și Schwarz Tatiana împotriva lui Valeriu Ceapă
(revocarea contractului de donație și revendicarea dreptului de proprietate)

împotriva deciziei Curții de Apel Bălți din 16 martie 2023

(cererea nr: 2ra-1320/23
Nr. PIGD 2-20116323-01-2ra-07092023)

Recursul declarat până la 1 septembrie 2023. Recurs inadmisibil. Dezacordul recurenteii cu soluția instanțelor inferioare.

Judecătoria Soroca, sediul Central - jud. O. Jamba
Curtea de Apel Bălți - jud. S. Procopciuc, D. Coorolevschi, D. Stănilă

2 decembrie 2025

Textul corespunde originalului

Studiind în lipsa părților recursul declarat de Vasile Dunaievschi și Schwarz Tatiana, reprezentați de avocatul Iulian Paciurca,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Oxana Parfeni, *Președinte*,
Ion Munteanu,
Gheorghe Stratulat, *judcători*,

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 22 septembrie 2020, Vasile Dunaievschi și Schwarz Tatiana, reprezentați de avocatul Iulian Paciurca, au depus o cerere de chemare în judecată împotriva lui Valeriu Ceapă prin care au solicitat revocarea contractului de donație și obligarea pârâtului să revindică Tatianeii Schwarz și lui Vasile Dunaievschi dreptul de proprietate asupra cotei părți în mărime de $\frac{1}{2}$ din casa de locuit, construcțiile auxiliare și terenul aferent din *****, nr. Cadastral *****, *****, *****.

2. În motivarea acțiunii a indicat că Ceapă Nadeja a încheiat căsătoria cu Ceapă Valeriu în 2005 și până în 2015 au locuit în *****. Această locuință aparținea cu drept de proprietate pe numele Nadejdei Ceapa și copiii acesteia Tatiana Schwarz și Vasile Dunaievschi.

3. Reclamanta susține că în 2013, Valeriu Ceapă a obținut o procură de la copiii soției cu dreptul de a înstrăina cu sine însăși cota parte în mărime de $\frac{1}{2}$ din casa vizată. Dreptul de proprietate a fost transmis de către reclamanti cu condiția că Ceapa Valeriu va conviețui în relații de familie cu Ceapa Nadejda până la sfârșitul vieții.

4. Totuși. În 2015, Ceapa Valeriu și Ceapa Nadejda au divorțat formal, continuând să locuiască împreună.

5. În 2018, Nadejda Ceapă a plecat peste hotare, trimițând bani împreună cu Tatiana Schwarz bani pentru reparația casei. La întoarcere, acestea au constatat că reparația nu a fost efectuată, iar Valeriu Ceapa a interzis Nadejdei Ceapa să intre în locuință. În acea perioadă, reclamanta a aflat despre intrarea în posesie asupra dreptului său de proprietate în baza contractului de donație.

6. Reclamanta consideră că cota-parte de $\frac{1}{2}$ din locuință vizată este preluată de Valeriu Ceapa prin dol și viclenie. Aceștia afirmă că dacă ar fi cunoscut despre nerespectarea condiției, ultimii nu aveau să-și exercite dreptul de transmitere a proprietății.

POZIȚIA PRIMEI INSTANȚE

7. Prin hotărârea judecătoreii Soroca sediul Central din 30 martie 2021, cererea de chemare în judecată a fost respinsă ca tardivă.

8. În motivarea hotărârii a fost indicat că termenul de revocare a donației urmează a fi calculat din ziua imediat următoare a întoarcerii Nadejdei Ceapa de peste hotare, adică din 27 martie 2019. În condițiile în care acțiunea a fost înaintată la 18 septembrie 2020, termenul de prescripție prevăzut de art. 827 alin. (1) din Codul civil a fost împlinit, iar acțiunea privind revocarea donației este tardivă.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE APEL

9. La 5 aprilie 2021, Vasile Dunaievschi și Tatiana Schwarz, reprezentați de avocatul Iulian Paciurca, au depus o cerere de apel împotriva hotărârii din 30 martie 2021 prin care au solicitat casarea acesteia și emiterea unei hotărâri privind admiterea cererii de chemare în judecată.

POZIȚIA INSTANȚEI DE APEL

10. Prin decizia Curții de Apel Bălți din 28 octombrie 2021, apelul a fost admis, hotărârea a fost casată și emisă o nouă hotărâre prin care acțiunea a fost respinsă ca neîntemeiată.

11. La 29 iunie 2022, prin decizia Curții Supreme de Justiție din 29 iunie 2022, a fost admis apelul declarat de Vasile Dunaievschi și Tatiana Schwarz, reprezentați de avocatul Iulian Paciurca, a fost casată decizia din 28 octombrie 2021 cu trimiterea spre rejudecare la Curtea de Apel Bălți în alt complet de judecată, din motiv că instanța de apel a aplicat eronat normele de drept material.

12. La rejudecare, prin decizia Curții de Apel Bălți din 16 martie 2023, a fost admis apelul, casată integral hotărârea din 30 martie 2021 și emisă o nouă hotărâre prin care a fost respinsă ca neîntemeiată cererea de chemare în judecată.

13. Curtea de Apel Bălți a constatat că circumstanța că părțile după întocmirea contractului au divorțat nu poate fi reținută drept o ingraturitate gravă a donatarului față de un membru de familie al donatorului conform art. 835 din Codul civil, or, căsnicia nu poate fi forțată. Totodată, condiția la care fac referire apelanții nu a fost prevăzută în procura prin care Valeriu Ceapa a fost împuternicit să doneze cota parte. Nici faptul însușirii mijloacelor bănești nu și-a găsit confirmare, astfel că procesul penal pe faptul escrocheriei în dobândirea casei de locuit a fost clasat, fapt confirmat de toate părțile. Referitor la faptul deposedării de bunuri prin dol, instanța de apel a observat că o astfel de pretenție privind nulitatea contractului de donație nu a fost formulată. Nu s-a găsit confirmare nici temeiul prevăzut la art. 230 alin. (1) din Codul civil – încheierea actului juridic prin leziune.

EXERCITAREA CĂII DE ATAC ÎN ORDINE DE RECURS

14. La 18 august 2023 a fost depusă o cerere de recurs împotriva deciziei din 16 martie 2023 prin care a fost solicitată casarea acesteia cu pronunțarea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii.

15. În motivarea recursului a fost invocat că Ceapa Valeriu nu a realizat scopul transmiterii bunului și nu a executat contractul de donație în baza condițiilor stabilite. Schimbarea esențială a relațiilor de căsătorie dintre intimat și mama donatorilor, în sensul încetării de fapt și neacordării unui sprijin material și moral, care a stat la baza voinței acestora la momentul transmiterii procurii notariale reprezintă circumstanțe noi de revocare a contractului de donație în baza art. 1212 alin. (1) lit. a) din Codul civil în vigoare la data aflării de către recurenți a motivelor de revocare și respectiv în curs de realizare a acestui drept. Recurenții consideră că donația a fost condiționată, iar condiția încălcată.

16. La 13 decembrie 2023, Valeriu Ceapa a depus o referință prin care și-a manifestat dezacordul cu cerere de recurs. Acesta a indicat că anterior deținea o casă de locuit pe care a vândut-o pentru a asigura recurenților compensarea cheltuielilor de studii universitare. Ulterior, drept mulțumire aceștia i-au creat condițiile pentru obținerea dreptului de proprietate asupra cotei-părți litigioase, prin întocmire a unei procuri, apoi a contractului de donație.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

17. Art. 434 alin.(1) din Codul de procedură civilă:

„Recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale, dacă legea nu prevede altfel.”

18. Art. XI alin. (3) din Legea nr. 246 din 31 iulie 2023 pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conex reformei Curții Supreme de Justiție):

„Recursurile depuse la Curtea Supremă de Justiție până la data intrării în vigoare a prezentei legi vor fi examinate în baza temeiurilor în vigoare la data depunerii recursurilor”.

19. Art. 433 lit. a) din Codul de procedură civilă (în vigoare până la 1 septembrie 2023):

„Cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432, alin. (2), (3) și (4).”

20. Art. 432 alin. (1) din Codul de procedură civilă (în vigoare până la 1 septembrie 2023):

„Părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procesual.”

21. Art. 432 alin. (2) din Codul de procedură civilă (în vigoare până la 1 septembrie 2023):

„Se consideră că normele de drept material au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care instanța judecătorească: nu a aplicat legea care trebuia să fie aplicată; a aplicat o lege care nu trebuia să fie aplicată; a aplicat o lege care a fost declarată neconstituțională; a interpretat în mod eronat legea; a aplicat în mod eronat analogia legii sau analogia dreptului.”

22. Art. 432 alin. (3) din Codul de procedură civilă (în vigoare până la 1 septembrie 2023):

„Se consideră că normele de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat în cazul în care: a) cauza a fost judecată de un judecător care nu avea dreptul să participe la judecarea ei; b) cauza a fost judecată în absența unui participant la proces căruia nu i s-a comunicat locul, data și ora ședinței de judecată; c) în judecarea cauzei au fost încălcate regulile privind limba de desfășurare a procesului; d) instanța a soluționat problema drepturilor unor persoane care nu au fost implicate în proces; e) în dosar lipsește procesul verbal al ședinței de judecată; f) hotărârea a fost pronunțată cu încălcarea competenței jurisdicționale.”

23. Art. 432 alin. (4) din Codul de procedură civilă (în vigoare până la 1 septembrie 2023):

„Săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin.(3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a cauzei sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.”

24. Art. 442 alin. (1) din Codul de procedură civilă (în vigoare până la 1 septembrie 2023):

„(1) Judecând recursul declarat împotriva deciziei date în apel, instanța verifică, în limitele invocate în recurs și în baza referinței depuse de către intimat, legalitatea hotărârii atacate, fără a administra noi dovezi.”

MOTIVAREA INSTANȚEI

19. Sub aspectul termenului de declarare a recursului, Completul de judecată menționează că, Curtea de Apel Bălți a pronunțat dispozitivul deciziei în ședință publică la 16 martie 2023 (Vol. II, f.d. 12).

20. Decizia integrală a Curții de Apel Bălți a fost expediată participanților la proces la 23 iunie 2023 (Vol. II, f.d. 25).

21. Vasile Dunaievschi și Tatiana Schwarz, reprezentanți de avocatul Iulian Paciurca au depus la 18 august 2023 cererea de recurs împotriva deciziei Curții de Apel Bălți, motiv pentru care se consideră depus în termenul stabilit de art. 434 din Codul de procedură civilă.

22. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție menționează că prin Legea nr. 246 din 31 iulie 2023 pentru modificarea unor acte normative (modificarea cadrului normativ conexe reformei Curții Supreme de Justiție) au fost operate modificări în Codul de procedură civilă, care au intrat în vigoare la 1 septembrie 2023.

23. Astfel, că procedura admisibilității recursului va consta în verificarea existenței unuia dintre temeiurile prevăzute la art. 433 din Codul de procedură civilă, în vigoare la momentul depunerii recursului.

24. Totodată, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție, verificând din oficiu, existența circumstanțelor expuse în art. 432 alin. (3) din Codul de procedură civilă (în vigoare până la 1 septembrie 2023), nu a stabilit încălcarea de către instanța de apel a acestor circumstanțe. Cu atât mai mult cu cât recurentul nu indică în mod concret încălcări de ordin procedural care ar putea influența soluția instanței de apel.

25. La fel, Completul de judecată menționează că conținutul deciziei, motivarea și soluția adoptată sunt clare, instanța de apel efectuând o analiză detaliată a argumentelor părților, a probatoriului administrat și a dispozițiilor legale incidente.

26. În acest sens, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție concluzionează că în mod corect, Curtea de Apel Bălți a procedat la o cercetare detaliată și multi-aspectuală a probatoriului administrat, raportând constatările sale la prevederile legale incidente.

27. Contrar criticii recurentului, instanța de apel a apreciat corect prevederile legale materiale, determinând corect natura raportului juridic dedus judecății, fără a comite erori de drept. La fel, instanța de apel a dat o apreciere justă criticii ce vizează caracterul condiționat al donației, invocat de recurenți și temeinicia pretenției de revocare a donației, raportate la circumstanțele faptice constatate.

28. În acest context, completul de judecată reține că recursul exercitat conform Secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt. În speță, însă, recurentul readuce în discuție aceleași argumente cărora atât instanța de fond, cât și instanța de apel, le-au dat o apreciere completă și multi-aspectuală.

29. Totodată, potrivit jurisprudenței Curții Europene pentru Drepturile Omului, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, să posede puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri.

30. În ceea ce ține argumentele recursului, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție observă că critica recurentului se referă la un simplu dezacord cu concluziile Curții de Apel Bălți.

31. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție atrage atenția, în principal, că prevederile Codului de procedură civilă indică nu doar asupra caracterului nedevolutiv al recursului, dar și asupra unui standard de seriozitate a din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material, capabile să răstoarne deciziile instanțelor de apel contestate.

32. Astfel, pentru a trece testul de admisibilitate, cererile de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată și raportată la decizia instanței de apel.

33. În consecință, nu există aparența unei încălcări a dreptului recurentei la soluționarea tuturor argumentelor cu privire la judecarea cauzei în prima instanță, în modul în care este garantat de art. 6 § 1 al Convenției. Aceasta înseamnă că nu sunt întrunite condițiile legale pentru a permite Curții Supreme de Justiție să examineze recursul pe fondul său, or critica rămâne la nivelul unui simplu dezacord cu soluția pronunțată în apel.

34. În circumstanțele menționate, completul de judecată al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul lui Vasile Dunaievschi și Tatiana Schwarz, reprezentați de avocatul Iulian Paciurca, din motiv că recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) din Codul de procedură civilă în vigoare la data declarării acestuia.

35. Ținând cont de cele expuse și în temeiul art. 431 alin. (1) și (2), 433 lit. a) din Codul de procedură civilă, în vigoare la data depunerii recursului, art. 440 alin. (1) și (2) din Codul de procedură civilă,

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Consideră inadmisibil recursul declarat de Vasile Dunaievschi și Tatiana Schwarz, reprezentați de avocatul Iulian Paciurca.

Încheierea este irevocabilă.

Președinte, judecător

Oxana Parfeni

Judecători

Ion Munteanu

Gheorghe Stratulat